

DOUĂ GENERALIZĂRI ALE UNEI INEGALITĂȚI¹⁾

Franciuc Marcel și Ion Bursuc

La olimpiada de matematică, etapa locală, Suceava 2009 la clasa a IX-a a fost dată următoarea problemă: Fie numerele $a, c > 0$ și $b \geq 0$. Să se arate că

$$\frac{a}{b+c} + \frac{b(a+c)}{ac} + \frac{c}{a+b} \geq 2. \text{ Când are loc egalitatea?}$$

Ilie Bălășan, Fălticeni

Soluția 1:

Observăm că inegalitatea se poate scrie astfel: $\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c} + \frac{b}{a} + \frac{c}{a+b} \geq 2$ (1)
 $\Leftrightarrow \frac{a}{b+c} + \frac{b+c}{c} + \frac{b+a}{a} + \frac{c}{a+b} \geq 4$ (2) $\Leftrightarrow \frac{a}{b+c} + \frac{b+c}{c} + \frac{b+a}{a} + \frac{c}{a+b} \geq$
 $\geq 4\sqrt[4]{\frac{a}{b+c} \cdot \frac{b+c}{c} \cdot \frac{b+a}{a} \cdot \frac{c}{a+b}}$ (3) inegalitate adevărată ce rezultă din inegalitatea mediilor
 $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 \geq 4\sqrt[4]{x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 \cdot x_4}$ cu $x_1, x_2, x_3, x_4 \geq 0$ și egalitate \Leftrightarrow cu $x_1 = x_2 = x_3 = x_4$. Se observă că egalitatea are loc dacă $b = 0$ și $a = c$.

Generalizare 1:

Dacă $\alpha, \beta, \gamma, \theta > 0, a, c > 0$ și $b \geq 0$, atunci $\alpha \frac{a}{b+c} + \frac{b(\beta a + \gamma c)}{ac} + \theta \frac{c}{a+b} \geq 4 - \beta - \gamma$,
unde $\alpha \cdot \beta \cdot \gamma \cdot \theta = 1$. (4).

Soluție :

Inegalitatea se poate scrie astfel: $\alpha \frac{a}{b+c} + \frac{\beta \cdot b}{c} + \frac{\gamma \cdot b}{a} + \theta \frac{c}{a+b} \geq 4 - \beta - \gamma$ (5)
 $\Leftrightarrow \alpha \frac{a}{b+c} + \frac{\beta(b+c)}{c} + \frac{\gamma(b+a)}{a} + \theta \frac{c}{a+b} \geq 4$ (6) $\Leftrightarrow \alpha \frac{a}{b+c} + \frac{\beta(b+c)}{c} + \frac{\gamma(b+a)}{a} + \theta \frac{c}{a+b} \geq$
 $\geq 4\sqrt[4]{\alpha \cdot \beta \cdot \gamma \cdot \theta \cdot \frac{a}{b+c} \cdot \frac{b+c}{c} \cdot \frac{b+a}{a} \cdot \frac{c}{a+b}}$. Inegalitate adevărată.

Soluția 2:

Observăm că inegalitatea din enunț se mai poate scrie astfel:
 $\left(\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c}\right) + \left(\frac{b}{a} + \frac{c}{a+b}\right) \geq 2$ (7) $\Leftrightarrow \frac{ac+b^2+bc}{c(b+c)} + \frac{ac+ab+b^2}{a(a+b)} \geq 2$ (8)
 $\Leftrightarrow \frac{b^2}{c(b+c)} + \frac{a+b}{b+c} + \frac{b^2}{a(a+b)} + \frac{b+c}{a+b} \geq 2$ (9) $\Leftrightarrow b^2 \left(\frac{1}{c(b+c)} + \frac{1}{a(a+b)}\right) + \frac{(a+b-b-c)^2}{(b+c)(a+b)} \geq 0$.

Se observă că egalitatea are loc dacă $b = 0$ și $a = c$.

1) O variantă a acestui articol a fost prezentată la simpozionul internațional „Spiru Haret”, 2009.

Generalizare 2:

Arătați că dacă pentru $\alpha, \beta, a, c > 0$ și $b \geq 0$, atunci are loc inegalitatea:

$$\frac{a}{b+\beta c} + \frac{b(\alpha a + \beta c)}{\beta a c} + \frac{\beta c}{a+\alpha b} \geq 2. \text{ Când are loc egalitatea?}$$

Soluție:

Inegalitatea se poate scrie astfel: $\frac{a}{b+\beta c} + \frac{\alpha b}{\beta c} + \frac{\beta c}{a+\alpha b} + \frac{b}{a} \geq 2$ (10)

$$\Leftrightarrow \frac{\beta a c + \alpha b^2 + \alpha \beta b c}{\beta c(b+\beta c)} + \frac{\beta a c + a b + \alpha b^2}{a(a+\alpha b)} \geq 2 \quad (11)$$

$$\Leftrightarrow \frac{\alpha b^2}{\beta c(b+\beta c)} + \frac{\alpha b^2}{a(a+\alpha b)} + \frac{a+\alpha b}{b+\beta c} + \frac{b+\beta c}{a+\alpha b} \geq 2, \text{ (Adevărat). Egalitatea are loc dacă } b=0 \text{ și}$$

$$a = \beta c.$$

Cazuri particulare: Fie $a, c > 0$ și $b \geq 0$. Demonstrați inegalitățile:

a) $\frac{a}{b+c} + \frac{b(a+3c)}{3ac} + 3\frac{c}{a+b} \geq \frac{8}{3};$

b) $\frac{a^2}{b+c} + \frac{2b}{ac} + \frac{c^2}{a+b} \geq 4 - \frac{1}{a} - \frac{1}{c};$

c) $\frac{a\sqrt{a}}{b+c} + \frac{b(\sqrt{a}+\sqrt{c})}{ac} + \frac{c\sqrt{c}}{a+b} \geq 4 - \frac{1}{\sqrt{a}} - \frac{1}{\sqrt{c}};$

d) $\frac{a}{2(b+c)} + \frac{b(2a+c)}{ac} + \frac{c}{a+b} \geq 1.$

e) $\frac{a}{b+2c} + \frac{b(a+c)}{ac} + \frac{2c}{a+2b} \geq 2.$

f) $\frac{a}{b+2c} + \frac{b(a+2c)}{2ac} + \frac{2c}{a+b} \geq 2.$